

Oslo kommune

Dialogkonferanse

**System for elektroniske
mannskapslister i Oslo kommune**

Bjørvika konferansesenter 5. mars 2015

Byrådssekretær Anita Sundal Skjøstad

Oslo er en by i vekst

Innbygger 650 000 i Oslo kommune er Thomas Andersen With.

Oslo kommune som ansvarlig innkjøper

- Årlig innkjøpsbudsjett på 17 milliarder kroner – en av landets største innkjøpere
- Oslo kommune ønsker å bidra til å bekjempe arbeidslivskriminalitet og sosial dumping
- Oslo kommune har et særlig ansvar for å utvikle løsninger som fremmer utviklingen av et seriøst marked

Samfunnsansvar

- Oslo kommune har en egen varslingsordning.
- Oslo kommunes etiske regler.
- Oslo kommune er sluttet til FNs Global Compact.
- Oslo kommune seg inn i Transparency International- Norge i april 2013.

- **SLÅR RING RUNDT LÆRLINGEN.** Betonglærling Jonas Heggedal omringet av kolleger ved byggingen av Haugenstua skole. F.v: Byggeplassleder Morten Røisli, Terje Larsen fra Oslo Bygningsarbeiderforening, prosjektleder Øyvind Øveraas, lærling Jonas Heggedal og driftsplanlegger Morten Nordengen.

Tiltak besluttet av finansbyråden

Skjerpede læreplasskrav

- Strengere krav om bruk av lærlinger ved oppfyllelse av kontrakter
- Klausulen vil bidra til å fremme seriøsitet blant leverandørene
- Kan utløse 100–150 læreplasser i privat sektor
- Kommune har også laget en egen Oslostandard for lærlingordningen

Tiltak besluttet av finansbyråden

Skjerpet leverandørkontroll

- Endringer i Oslo kommunes standardkontrakter for å motvirke sosial dumping
- Endringene omfatter:
 - en begrensning av antall ledd underleverandører
 - krav om skriftlig godkjenning av underleverandører
 - krav til innsending av mannskapslist
- Betydelig lettere for virksomhetene å ha oversikt over de ansattes vilkår både hos hovedleverandøren og underleverandørene

Oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår

- Oslo kommune har kunngjort rammeavtale om bistand til oppfølging av lønns- og arbeidsforhold i kommunens risikoutsatte kontrakter
- Bergen, Trondheim og Bærum kommune, samt Statsbygg og Statens vegvesen, er blant deltakerne

Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet

1. Tettere samarbeid med partene i arbeidslivet
2. Samarbeidet mellom politiet, Skatteetaten, Arbeidstilsynet, NAV og andre offentlige etater skal styrkes og gjøres mer systematisk.
3. Nye bestemmelser rundt offentlige innkjøp: Hindre at kriminelle aktører får innpass i arbeidslivet ved å begrense antall underleverandører.
4. Tiltak med særlig betydning for byggenæringen, blant annet en godkjenning av utenlandsk fagutdanning.
5. Kartlegging av omfanget av den svarte økonomien og hvordan likebehandlingsreglene i vikarbyrådirektivet etterleveres.
6. Delta aktivt i nye samarbeidsinitiativer i EU-regi.

Erfaringer er høstet

- Workshop
- Operasjon svartmaling

BYGGER NYTT. – Den nye ungdomsskolen på Vestli skal stå ferdig til skolestart 2016, forteller prosjektleder Eivind Hestekind i Hent AS og prosjektleder Kenneth Skaarud i Undervisningsbygg. (Foto: Caroline Bremer, Akers Avis Groruddalen)

Elektroniske mannskapslister

OMSORGSBYGG: Prosjektansvarlig for Ullerntunet bo- og omsorgssenter Annette Brodersen og finansbyrådd Eirik Lae Solberg på byggeplassen. I bakgrunnen prosjekt-direktør i Omsorgsbygg Trygve Berg (t.v.) og HMS-ansvarlig hos entreprenør Reinertsen Odd Kyrrre Lund.

Setter nye krav

• Elektroniske mannskapslister reduserer arbeidskriminalitet

ARBEIDSLIV: Elektroniske mannskapslister på alle kommunale byggeplasser skal redusere arbeidskriminalitet og sosial dumping.

■ TOM VESTRENG
■ ARNE OVE BERGO (FOTO)

I 2016 skal nye Ullerntunet bo- og behandlingssenter være ferdig bygd. I dag er det stort sett en svær grop og det gamle bygget fra 1923 på området som fra 2017 skal huse 144 beboere.

– Dette er det største byggeprosjektet til Omsorgsbygg og et av de største til Oslo kommune, sier finansbyrådd Eirik Lae Solberg (U) til Dagsavisen.

I går var han på befaring på byggeplassen, først og fremst for å se hvordan de elektroniske mannskapslistene, som nå er et krav på alle kommunale byg-

geprosjekter, fungerer i praksis.

Kortadgang

Alle som har noe på byggeplassen å gjøre, enten de går inn til fots eller i et kjøretøy, registreres.

– Det er en forsikning i systemet. Så når jeg har gått inn gjennom porten, går det 15 minutter til jeg kan bruke det for å komme inn igjen. Dette for å hindre at kortet blir gitt til noen som ikke har noe her å gjøre, sier prosjektansvarlig Annette Brodersen i Omsorgsbygg til Dagsavisen.

For å komme inn på området, må alle besøkende ikke seg verneutstyr, som jakke, verneke, hjelm og vernehjelm.

– Uten unntak. Sikkerhet er hovedprioritet, og vi har da heller ikke hatt ubell her, forteller Odd Kyrrre Lund og viser oss rundt på byggeplassen.

– Fordelen med de elektroniske listene er at vi til enhver tid har oversikt over hvem som er på byggeplassen, hvem de jobber for, hva de har der å gjøre

og hvilke steder de har tilgang til, sier han.

Stikkprøver
– Vi har hatt kjenneren her for å foreta stikkprøver, og da er listene et uvurderlig verktøy, sier Lund.

– Nye krav fra kommunen er at vi kun aksepterer to ledd med hvilke underleverandører som leverer til kommunen. Nettopp for å være sikre på at det er de seriøse som leverer, sier byråden.

– Disse elektroniske listene gjør det vanskeligere å drive med svart arbeid og sosial dumping, sier byråden.

ULLERTUNET

■ Ullerntunet bo- og sersviesenter vil tilby 144 moderne sykehjemsplasser, et nytt seniorcenter og dagcenter.

■ Omsorgsbygg Oslo KF har bestilt det første sykehjemmet i Norge som bygges etter BREEM-NOR, som er en klassifiseringsmetode for byggingens miljøstandard som benyttes over hele verden.

■ BREEM-NOR er en klassifisering som er tilpasset norske forhold, og vil utvikles sammen med byggeprosjektet.

■ Norsk Gjenvinning Entreprenør AS har slutt for miljøanering og riving, mens Reinertsen har hovedentrepren.

Kilde: Oslo kommune

- Finansbyråden som besøker nye Ullerntunet bo- og behandlingssenter. Det skal være ferdig bygd i 2016.
- Det største byggeprosjektet til Omsorgsbygg og et av de største til Oslo kommune.
- Alle som skal inn på den inngjerdede byggeplassen må registrere seg, enten de bare er på besøk eller har arbeid å utføre.

Elektroniske mannskapslister

Mål for anskaffelsen

- Etablering av elektroniske mannskapslister skal skape oversikt over mannskap på alle store og små bygg og anlegg hvor Oslo kommune er byggherre
- Grunnlag for informasjonsdeling internt i kommunen
- Grunnlag for utveksling av informasjon med kontrolletatene
- Forebygge og avdekke arbeidslivskriminalitet / sosial dumping
- Preventiv effekt

Oslo kommune – Elektroniske mannskapslister for bygg og anlegg

Økt innovasjonseffekt av offentlige anskaffelser

Nasjonalt program for leverandørutvikling

Smartere innkjøp....(432 mrd. kr. i 2013)

Lavthengende frukt i forenklings-, fornyings- og forbedringsarbeidet

Nasjonal dugnad – stat, kommune og næringsliv

Programansvarlige

- NHO
- KS
- DIFI

Ledende pådrivere

- Nærings- og fiskeridepartementet
- Helse- og omsorgsdepartementet
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Klima- og miljødepartementet
- Innovasjon Norge
- Forskningsrådet
- Helsedirektoratet

Ledende statlige virksomheter

- Statsbygg
- Forsvarsbygg
- Jernbaneverket
- Statens Vegvesen
- NAV
- Avinor
- Helse Sør-Øst
- Skatteetaten

Kommunal sektor

- Oslo kommune
- Stavanger kommune
- Kristiansand kommune
- Bergen kommune

Hvor kan vi samhandle smartere?

Grov skisse over en tradisjonell anskaffelsesprosess

Fire årsaker til at gamle kjemper dør

- 1. Man slutter å lytte til markedet.** Suksess over tid gjør at mange blir innadvendte og dyrker sin egen tilnærming.
- 2. Man elsker sin egen teknologi.** Hvem tør velge bort melkekuen som har gitt så mange inntekter over tid?
- 3. Man tør ikke kannibalisere på egne produkter.** Ledere utsetter tiltak som kan ta dem inn i fremtiden, helt til de blir presset til å gjøre noe.
- 4. Man skjønner ikke kundens behov.** Mange selskaper mister følgende av syne: Hvorfor kommer kunder til oss? Hvilken oppgave ønsker de løst?

Kilde: Fra Aftenposten 19. oktober 2014 – Tor W. Andreassen, Norge Handelshøyskole

Fire årsaker til at nye utfordrere ser dagens lys

Som også passer godt som "leverandørens rolle i offentlige anskaffelser"

- 1. Man lytter til og "leser" markedet.** Hva skjer rundt oss og hvilken betydning har dette for vår virksomhet? Hva må vi bli bedre på?
- 2. Man setter seg inn i kundens behov.** Ferdigtenkt løsning, selgersmilet og den glansete brosjyren tones ned. "Ørene" settes derimot "på", og man lytter!
- 3. Man bygger faglig integritet og er åpne for samhandling.** Hvordan kan våre løsninger, evt. i samarbeid med andres, bidra til at kunden får dekt sitt behov?
- 4. Man styrker sin relasjonskompetanse.** Relasjoner bygges med de viktigste kontaktene. Konkret mål, en enkel strategi og en plan for kontaktarbeidet utarbeides.

Oslo kommune
Utviklings- og kompetanseetaten
Konserninnkjøp

Dialogkonferanse mannskapslister 2015

Virkelig visdom er å vite hva en ikke vet.

Sokrates

Dialogkonferanse mannskapslister 2015

- **Bakgrunn**

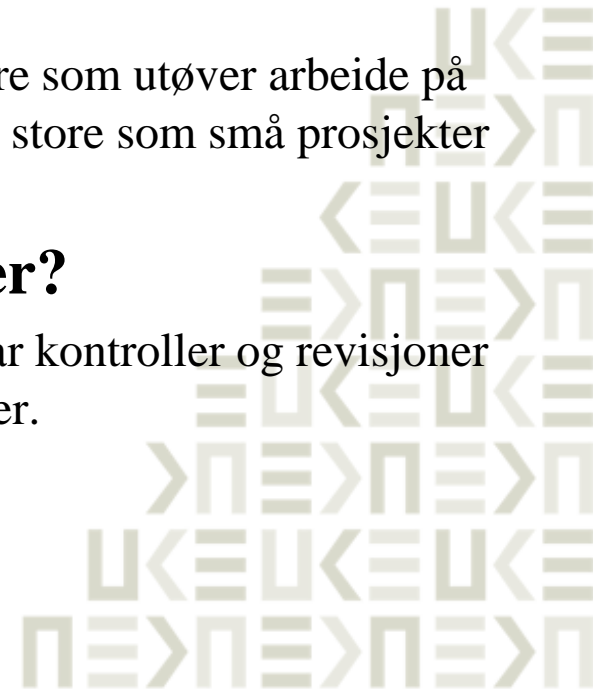
- Som en av landets største byggherrer og eiendomsbesittere er Oslo kommune opptatt av at det som skjer på sine eiendommer foregår på en ryddig måte og ikke er med på å fremme korrupsjon og kriminalitet i bygge/anleggs bransjen.

- **Hva vil Oslo kommune med dette?**

- Ett ønske om å få bedre kontroll med alle arbeidstakere som utøver arbeide på kommunens eiendom, dette gjelder alle typer arbeide, store som små prosjekter og vedlikeholdsarbeid.

- **Hvilken nytte vil dette ha for andre parter?**

- Bedre samhandlingen med de myndigheter som foretar kontroller og revisjoner i forbindelse med arbeider på kommunens eiendommer.

Dialogkonferanse mannskapslister 2015

- **Mer om bakgrunn**

- Oslo kommune er til enhver tid byggherre for større og mindre prosjekter som utføres på kommunens eiendommer. I 2013 tall ble det gjennomført investeringer for ca. 4 milliarder kroner for de 3 største foretakene, i tillegg ble det gjennomført rehabiliterings- og vedlikeholdsarbeider for ca. 2 milliarder kroner for de samme foretakene.
- Som byggherre er Oslo kommune underlagt Byggherreforskriften som blant annet innebærer at vi er ansvarlige for å dokumentere mannskap på bygg- og anlegg i form av mannskapslister.

Dialogkonferanse mannskapslister 2015

- **Mer om hva Oslo kommune vil med dette**
 - Oslo kommune har som ambisjon å etablere systemer for elektroniske mannskapslister på alle byggeplasser/eiendommer der det utføres arbeide.
 - Det vil også være aktuelt å kunne benytte løsningen som en generell besøksprotokoll for besøkende på kommunens eiendommer som ett sikkerhetstiltak i forbindelse med blant annet brannsikkerhet.
 - Mulighet for foretakenes egne kontrollører til enhver tid å få oversikt over hvem som er tilstede på den enkelte eiendom.
 - Samkjøre data mellom foretakene i forbindelse med statistikk over medgåtte timer i forbindelse med forskjellige typer arbeide

Dialogkonferanse mannskapslister 2015

- **Dagens utfordringer**

- Håndskrevet – ikke lesbart
- Ikke system og rutiner for bruk
- Fanger ikke opp mannskap på mindre byggeplasser (rehabilitering leiligheter, vedlikehold skoler osv.)
- Dårlig grunnlag for kontrolletatene mht. funn

- **Muligheter:**

- Stort potensial for å avdekke arbeidslivskriminalitet sosial dumping

Dialogkonferanse mannskapslister 2015

- **Ambisjoner**
 - Elektroniske mannskapslister på alle arenaer for bygg/anlegg
 - Etablering av interne systemer/rutiner – oversikt
 - Utveksling av informasjon med kontrolletatene
-
- **Utgangspunkt:**
 - Byggekartet som en viktig kilde til informasjon, men ikke avgrenset til dette.

Skjematisk eksempel på mulig løsning for mannskapslister

Inndata og kontroll:

?

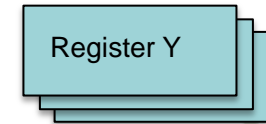
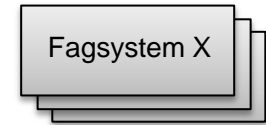

Fagsystem mannskapslister

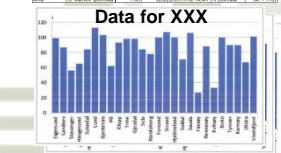
- Online autentisere brukerne
- Innhente og lagre data
- Sjekk mot kontrolletaters registre
- Utarbeide rapporter

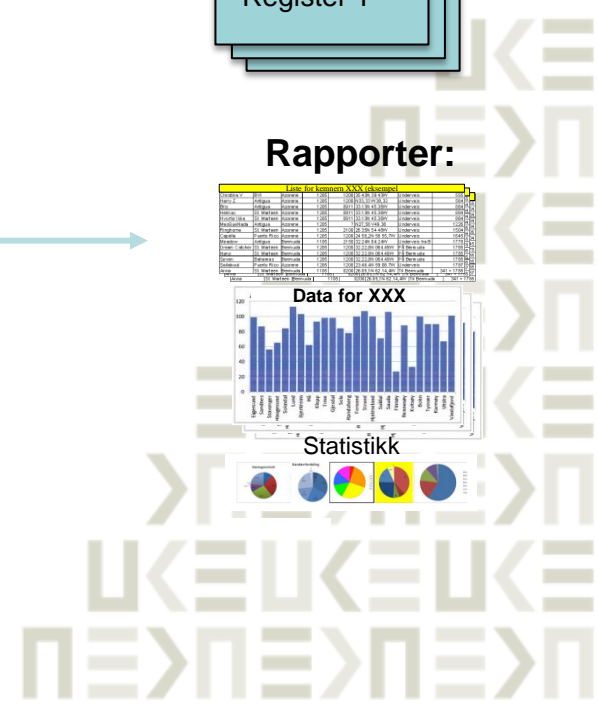
Integrasjoner:

Rapporter:

Statistikk

Dialogkonferanse mannskapslister 2015

- **Hovedbrukergruppene av systemene vil være eiendomsforetakene i Oslo kommune:**

- Undervisningsbygg (180 skoler, 790 bygg)
- Boligbygg (340 bygg, ca 10 000 boliger)
- Omsorgsbygg (650 anlegg, ca 1 200 bygg)

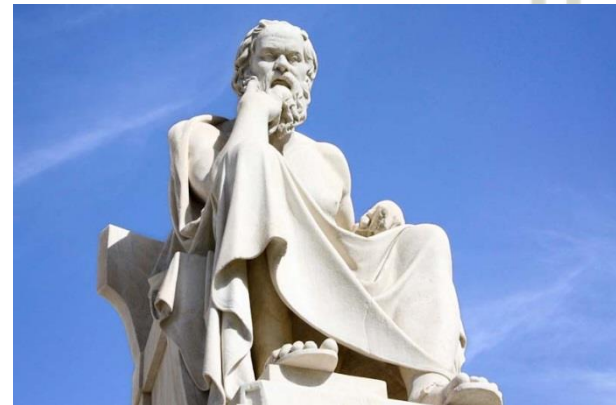
- **Andre aktuelle brukere er:**

- Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY)
- Bymiljøetaten (BYM)
- Kultur- og idrettsbygg (nytt foretak fra 01.07.15)
- Kulturbyggene i Bjørvika
- Oslo Havn
- Bydeler og andre byggherrer/forvaltere

Dialogkonferanse mannskapslister 2015

- **Vi er kjent med at vi ikke vet alt**
- **Men vi ønsker å vite mer!**

Oslo kommune
Utviklings- og kompetanseetaten
Konserninnkjøp

Elektroniske mannskapslister og kontrolletatens rolle

Oslo kemnerkontor

Kirsten.sandven@kem.oslo.kommune.no

06.03.2015

Oslo kemnerkontor

- Innkreving av skatt og arbeidsgiveravgift
- Store kontantstrømmer (203 mrd i 2014)
- En egen kontrolldivisjon
 - I 2014 genererte dette 500 mill i ekstra inntektsgrunnlag personer (300 mill i arbeidsgiveravgift)

Kontroll av bygg- og anleggsanleggsbransjen

- Kemnerkontoret har en egen avdeling som kun jobber med kontroll av bygg- og anleggsbransjen
- Ulike utplukkskriterier
 - Byggeplasskontroller
 - Følger rolleinnhavere
 - Kunde- og Leverandørreskontro (følge pengestrømmen)
 - Nyopprettede virksomheter
 - Bransjekoder, eks. malere, murere
 - Virksomheter med ansatte i Arbeidstakerregisteret som ikke sender inn oppgaver
 - Tips og samarbeid med andre kontrolletater

Elektroniske mannskapslister i Oslo kommune

- Skal kunne gi Oslo kemnerkontor online-tilgang til alle mannskapslister
 - Sjekke opp mot virksomheter som kemnerkontoret har pågående kontroll/bokettersyn hos
 - Ta stikkprøver og se hvorvidt det innrapporteres løpende skatt- og avgift som er i overensstemmelse med sanntidsopplysningene i mannskapslistene
 - Vi ønsker også at systemet bidra til å gi kontrolletater en sanntidskopling som gir oss oversikt over de virksomheter med restanser til enhver tid
- Preventiv effekt at kontrolletaten har online tilgang!

Byggekort (datagrunnlaget)

- Online-link til Arbeidstakerregisteret/SFU (sentralskattekontoret for utenlandssaker).
- Verifisere ekte og gyldige byggekort mot registereier av byggekortene
- Oslo kommune agerer ved avvik
 - Falske kort, utdaterte kort, duplikater

Systematisk resultatmåling

- Kontroll av opplysninger på mannskapslister må enkelt kunne måles og følges opp av oppdragsgiver
- Konkrete samkjørte handlinger dersom det gjelder flere oppdragsgivere (foretak og etater)
- Historikk fra mannskapslister må kunne hentes, viktig bl.a. ved vurdering av nye leverandører.

Andre kontrolletater

- **Ulovlige og antatt ulovlige forhold må kunne utveksles til andre kontrolletater**
- Skatteetaten
- Brudd på byggherreforskrift formidles Arbeidstilsynet
- NAV (trygdemisbruk)
- Ulovlig arbeidskraft bør formidles politi
 - Etatenes sanksjoner: konkurs, inndra penger, beregne inntekt av midler ikke oppgitt, pålegg, stenge byggeplass

Våre behov i ett drift/byggherre perspektiv

Dialogkonferanse mannskapslister

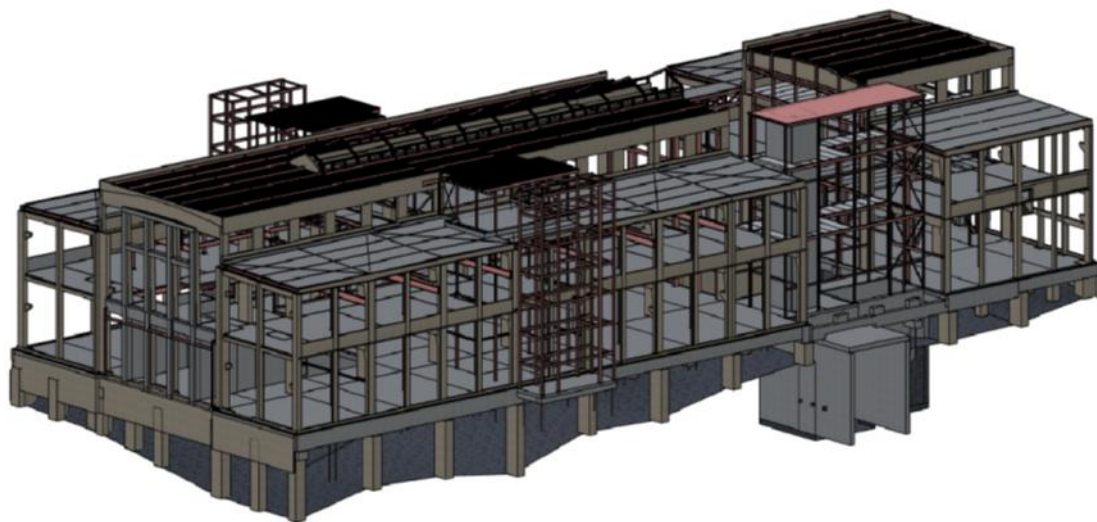
Runar Berget – 2015

Fakta om Undervisningsbygg

- Eier og drifter ca 177 skoler med ca. 750 bygg i Oslo
- Forvalter ca. 1,4 millioner kvadratmeter eiendom
- Eiendommenes bokførte verdi: 18,1 milliarder kroner
- Våre bygg benyttes daglig av ca. 95.000 elever og ansatte
- Budsjetterte investeringer 2015-2018: ca 9,5 milliarder kroner
- I underkant av 200 medarbeidere

Dialogkonferanse mannskapslister

- Hvordan har dette vært håndtert i Undervisningsbygg
 - På de store prosjektene våre der det er byggeplass kontor og byggeplass ledelse er dette godt ivaretatt lokalt, med karuseller (ikke krav) og kontroll av kort. (jobber for ca 2,5 milliarder årlig)
 - På mindre rehabiliteringsjobber praktiseres dette ulikt, fra kortlesere til papir lister(jobber for ca 3-400 millioner årlig)
 - Krav til elektronisk registrering i dag på alle større prosjekter
 - På vedlikeholdsoppgaver i regi av eiendomsavdelingen har det i all hovedsak vært benyttet papir (jobber for ca 150-200 millioner årlig)

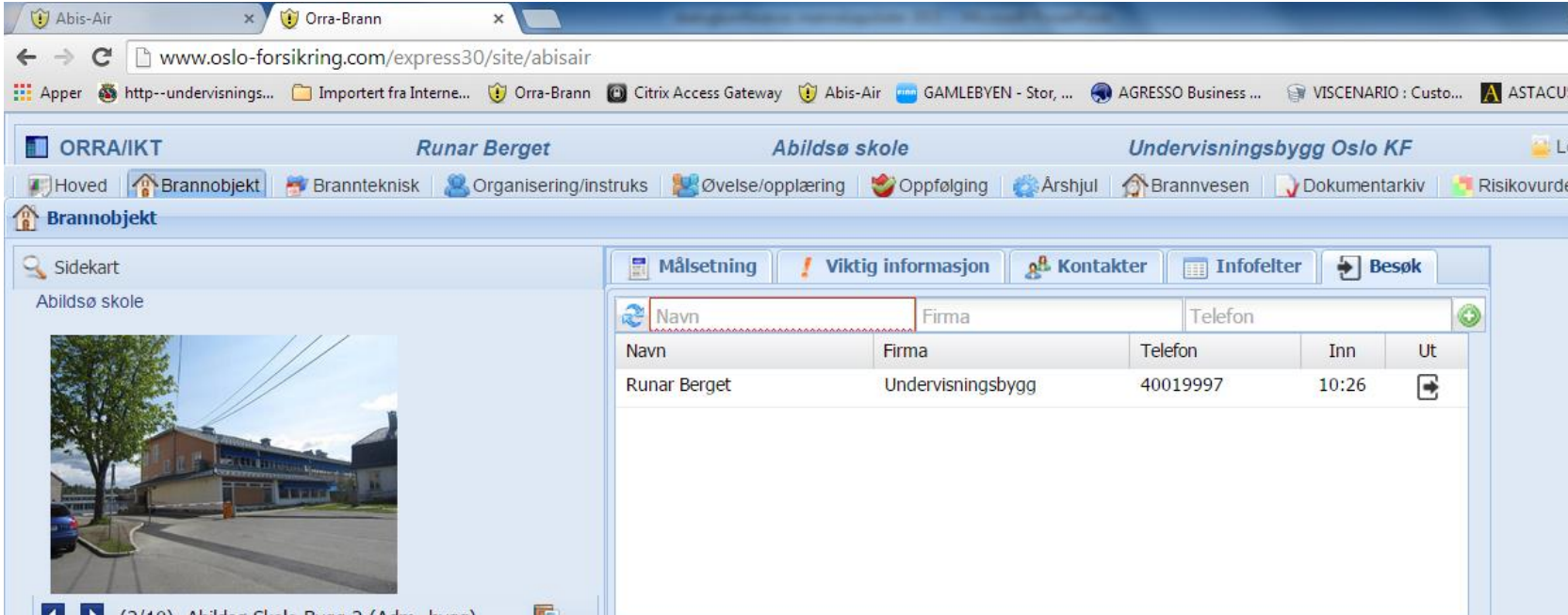
Dialogkonferanse mannskapslister

- Besøksprotokoller
 - Vi har hatt dette på våre eiendommer i mer enn 10 år
 - Manuelt system for innskriving ved alle besøk, både vanlig besøk og ved bygge/vedlikeholdsarbeider i regi av eiendomsavdelingen
 - Gjerne plassert på forkontor
 - Kreves brukt av rammeavtale leverandører (i kontraktene)
- Hva brukes denne til?
 - Sikre at alle som er tilstede er registrert
 - Mot brann og sikkerhet
 - I noen grad mot fakturaoppfølging

Dialogkonferanse mannskapslister

- Hvilke muligheter har vi i dag?
 - Papirbasert som sendes oss på mail og lagres i ett av våre systemer
 - Prøveordning med QR koder som besøksprotokoll på 30 skoler har vært i drift i ca 1 år. Leser rett mot vårt internkontroll/brannokumentasjonssystem
 - Kan registreres manuelt på de enkelte objekter og det kan kjøres rapporter på hele porteføljen

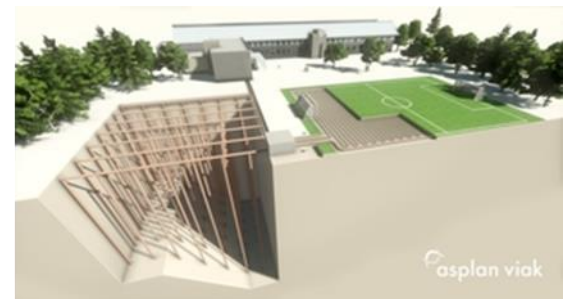

The screenshot shows a web browser window with the URL www.oslo-forsikring.com/express30/site/abisair. The browser tabs include 'Abis-Air' and 'Orra-Brann'. The page content is a portal for 'ORRA/IKT' with a user 'Runar Berget' and location 'Abildsø skole'. The main menu includes 'Hoved', 'Brannobjekt', 'Brannteknisk', 'Organisering/instruks', 'Øvelse/opplæring', 'Oppfølging', 'Årshjul', 'Brannvesen', 'Dokumentarkiv', and 'Risikovurde'. The 'Brannobjekt' section is active, showing a side map and a photo of the school building. A table displays contact information for 'Runar Berget' at 'Undervisningsbygg'.

Navn	Firma	Telefon	Inn	Ut
Runar Berget	Undervisningsbygg	40019997	10:26	

Dialogkonferanse mannskapslister

- Hvilke forventninger har vi?
 - Enklere bruk, kortleser som tar «alle» kort
 - Lettere å få oversikt på stedet og for våre som kontrollerer
 - Brukes av alle, besøkende, håndverkere, våre ansatte som besøker skolene
 - Mulighet for overføring av data fra alle lesere til vårt system
 - Samarbeide med andre myndigheter/foretak om felles bruk av registrert data.
 - Høyere sikkerhet på eiendommene ved brann/beredskap da vi til en hver tid vet hvem som oppholder seg der.

Pause

Dialogkonferanse

- Kommentarer
- Spørsmål
- Dialog

Bjørvika konferansesenter 5. mars 2015
Jørgen Iversen, innkjøpsrådgiver UKE, KOE

Oslo kommune
Utviklings- og kompetanseetaten
Konsernninnkjøp

Dialogkonferanse

Veien videre

Videre dialog med markedet

- Innlevering av overordnet løsningsforslag fra leverandører
- En til en møter hvor leverandører gis anledning til å presentere sine overordnede løsningsforslag

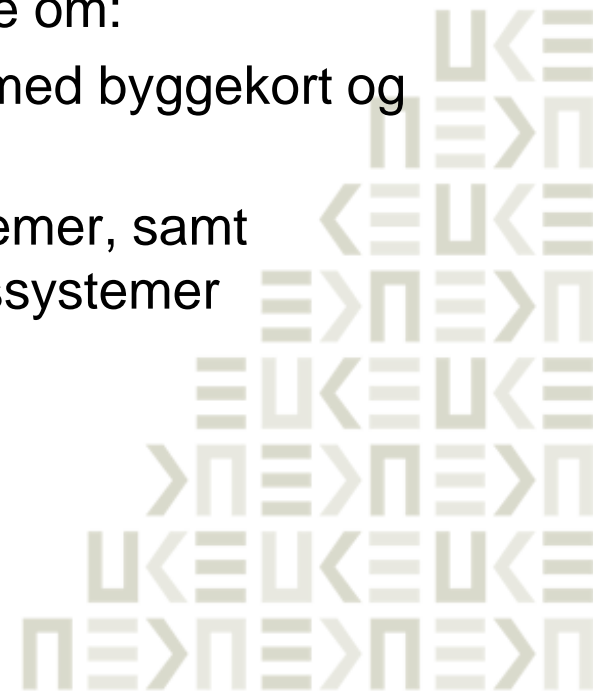

Løsningsforslag

- Overordnede løsningsforslag (maks fem sider) på hvordan de best ser for seg at Oslo kommune sine behov kan løses.
- Invitasjon/pilotnotat og dagens presentasjoner oversendes på mail

Ingen særskilte føringer for innhold, men bør si noe om:

- Mulige løsninger for registrering av mannskap med byggekort og andre typer id-kort
- Mulighet for utveksling av data med andre systemer, samt innsamling og bruk av data i dynamiske besøkssystemer
- Hvilke prismekanismer er aktuelle?

Løsningsforslag forts.

- Løsningsforslag leveres pr e-post som pdf-fil til jorgen.iversen@uke.oslo.kommune.no med kopi til anskaffelser@uke.oslo.kommune.no
- Frist for levering av løsningsforslag er **23.mars 2015**
- Leverandør bes om å angi ved levering av løsningsforslag om man ønsker å delta på en til en møte.

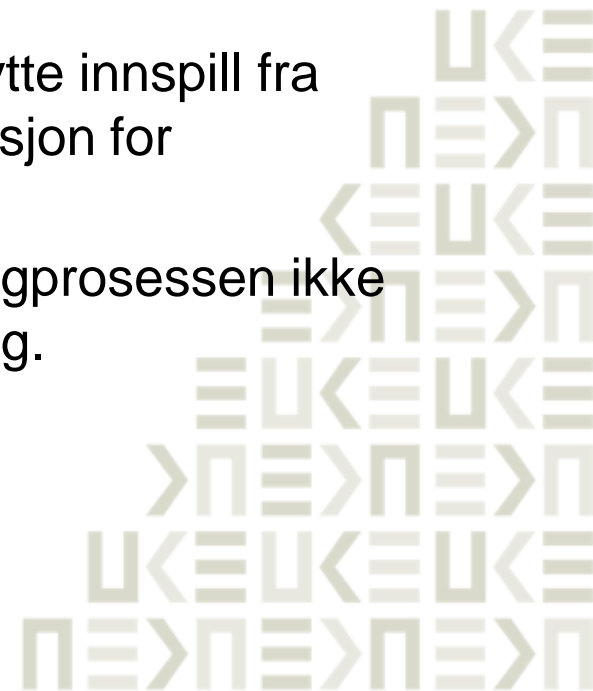
En til en møter

- På en til en møter gis leverandøren anledning til å gå igjennom sitt løsningsforslag og stille spørsmål.
- Det settes av inntil 45 minutter pr en til en møte.
- En til en møtene vil bli gjennomført hos Utviklings- og kompetanseetaten (UKE) i Strømsveien 102 den **8. og 9. april 2015** (mulig behov for flere dager)

Videre prosess

- Etterfølgende konkurranse vil bli gjennomført i henhold til Lov og forskrift om offentlige anskaffelser.
- Invitasjonen antyder kunngjøring i uke 24 – svært usikkert
- Valg av gjennomføringsmodell for konkurransen vil bli besluttet på et senere tidspunkt.
- Oslo kommune forbeholder seg retten til å benytte innspill fra dialogprosessen i utarbeidelse av kravspesifikasjon for etterfølgende konkurranse.
- Det presiseres at innspill gitt i denne åpne dialogprosessen ikke anses å falle inn under FOA § 3-8 om rådgivning.

Tilbake til utgangspunktet

Formålet med markedsdialogen:

- Presentere Oslo kommune sine målsettinger
- Forberede markedet på behovet
- **Motivere markedet til å utvikle nye løsninger**
- **Innspill fra markedet på hvordan markedet ser for seg at behovene best kan løses**
- **Dette er en innovativ anskaffelse!**

TAKK FOR AT DERE KOM

VELKOMMEN TIL VIDERE DIALOG!

